Regel 27 **virosque** t/m **numeremus**
Dit tekstgedeelte wordt door W.A.M. Peters als volgt vertaald:
> Welnu, langs die weg moeten we hen tot de voortreffelijke karakters rekenen die algemeen als zodanig worden erkend.

1p **26** Noteer het grammaticale gegeven op grond waarvan in de vertaling het woord ‘moeten’ is gebruikt.

Regel 25-29 **Iam** t/m **reperiuntur**
In dit tekstgedeelte beschrijft Laelius de manier waarop hij wil uitleggen wat deugd inhoudt. Hij beschrijft ook de manier waarop hij dat beslist niet wil doen.

1p **27** Beschrijf in eigen woorden deze twee manieren.

Regel 30 **Tales**
Met **Tales** wordt terugverwezen naar het voorafgaande, waar specifieker is aangegeven wat met **Tales** bedoeld wordt.

1p **28** Citeer uit het voorafgaande (vanaf regel 25 **Iam**) het desbetreffende Latijnse woord.

Regel 32 **mutua benevolentia**
In het vervolg (t/m regel 35 **tu ferret**) geeft Laelius enkele concrete voorbeelden van **mutua benevolentia**.

2p **29** Noteer in eigen woorden twee van deze voorbeelden.

1p **30** Citeer uit het tekstgedeelte **Ik** t/m **niet** (regel 1-10) het Nederlandse tekstelement dat inhoudelijk vergelijkbaar is met **benevolentia** (regel 32).

Regel 31-34 **Principio** t/m **gauderet**

1p **31** Noteer de naam van het stilistisch middel dat in dit tekstgedeelte driemaal gebruikt is.

Regel 34-35 **Adversas** t/m **tu ferret**

1p **32** Vind jij dat de omschrijving van een goede vriend die Laelius in dit tekstgedeelte geeft, van toepassing is op Atticus, zoals Cicero hem in **tekst 2** beschrijft in het tekstgedeelte **Quod** t/m **es** (tekst 2, regel 1-2)? Ga in je antwoord in op zowel Laelius’ omschrijving van een goede vriend als op Cicero’s beschrijving van Atticus.

Tekst 4

Bestudeer de inleiding en de aantekeningen bij tekst 4.

36p Vertaal de regels 1 t/m 12 in het Nederlands.

Bronvermelding
Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.